Vlijmen, 4 juni 2026

Aan het college van de gemeente Heusden

Betreft: Schriftelijke vragen (art. 67) over asielopvang en houding t.o.v. de Spreidingswet en andere gemeenten

Geacht college,

Op 9 april ontving het college een brief van het Ministerie van Asiel en Migratie, waarin de minister aandringt dat het 'zeer van belang [is] dat iedere gemeente haar bijdrage levert aan de opvang, op de langere termijn maar ook voor de acute korte termijn.' 'De minister van Asiel en Migratie vertrouwt erop dat uw solidariteit met andere gemeenten ertoe leidt dat u uw bijdrage zult leveren'.

In heel Nederland zijn er voor het einde van het jaar ongeveer 40.000 extra opvangplekken voor asielzoekers nodig. Er dreigen wederom mensen buiten te moeten slapen in de gemeente Westerwolde (Ter Apel), en gemeenten als Stadskanaal en Groningen springen noodgedwongen bij om noodopvang te realiseren.

Wij zijn ons bewust dat de gemeente Heusden het liefst inzet op kleinschalige opvang en dat dit proces over het algemeen goed bevalt voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Tegelijkertijd vragen wij ons af hoelang deze aanpak werkzaam en houdbaar blijft gezien de huidige situatie van asielopvang in ons land.

De Spreidingswet verplicht gemeenten tot opvang van asielzoekers en de minister doet herhaaldelijk verzoeken aan gemeenten om opvang te realiseren voor deze doelgroep, zo ook aan de gemeente Heusden. Een menswaardige opvang van mensen in de asielketen die gevlucht zijn van oorlog, geweld of vervolging is niet langer een vrijblijvendheid. Het is een verplichting onder de wet.

Gelet op de maatschappelijke onrust in andere (naburige) gemeenten, de acute situatie in Ter Apel, en de herhaaldelijke verzoeken van de Minister van Asiel en Migratie tot het realiseren van meer opvang door gemeenten op basis van de Spreidingswet, stelt GroenLinks-PvdA Heusden de volgende schriftelijke vragen.

De minister gaf enkele weken geleden aan burgemeesters te zullen uitnodigen op het ministerie, om mondeling toe te lichten waarom een gemeente geen opvang kan realiseren.

1) Is de burgemeester uitgenodigd door de minister voor een gesprek?
    a. Indien ja, is de burgemeester ingegaan op de uitnodiging? Indien nee, is zij zelf nog van plan in te gaan op het verzoek van de minister tot een individueel gesprek?

b. Als dit gesprek daadwerkelijk plaats zal vinden, wat zal de burgemeester namens de gemeente Heusden inbrengen?

In relatie tot de brief van het Ministerie van Asiel en Migratie de volgende vragen.

De minister informeert de gemeente Heusden in 'fase 2' te zijn ingeschaald, waarin om ambtelijke toelichting wordt gevraagd over het (nog) niet voldoen aan de opvang van 138 asielzoekers. Een ambtelijk gesprek volgt, waarna de gemeente mogelijk onder 'actief toezicht' wordt geplaatst en waarbij de laatste fase van het traject een 'sanctie indeplaatsstelling' zal zijn. Kortom: het Rijk zal dan bepalen wanneer, waar en hoe de opvang ingevuld wordt.

2) Heeft een dergelijke ambtelijke toelichting plaatsgevonden of staat deze ingepland?
    a. Zo ja, kan het college inzage geven in hoe deze verlopen is? Wat was de reactie van het ministerie, wat was de inbreng namens de gemeente Heusden?

3) Heeft het college zicht op wanneer het ministerie de gemeente Heusden van fase 2 naar fase 3 (actief toezicht) zal verplaatsen?

4) Verzoek aan het college om een handelingsperspectief voor fase 3, 4, 5 en 6 van de Spreidingswet te delen met de Raad. Hoe wil het college handelen zodra we in de volgende fasen terecht komen van de Spreidingswet?
    a. In het geval dat dit plan er (nog) niet is, verzoek aan het college om dit plan op te stellen en binnen enkele weken te delen met de Raad.

Verder zijn wij benieuwd naar hoe het college kijkt naar de acute situatie in andere gemeenten, zoals Westerwolde (Ter Apel) en Den Bosch. En wat de rol van de gemeente Heusden is met het oog op de (nabije) toekomst.

5) Hoe kijkt het college naar de opvangsituatie in andere gemeenten? Vind het college de huidige manier van omgaan met de Spreidingswet houdbaar, wenselijk en collegiaal richting andere gemeenten en het Rijk – gelet op de maatschappelijke druk in gemeenten als Den Bosch, en gelet op situatie in het overvolle opvangcentrum in de gemeente Westerwolde (Ter Apel)?
    a. Zo ja, op grond van welke argumentatie en zo nee, welke bijdrage kan de gemeente dan wel leveren om de druk bij andere gemeenten te verlichten?

6) Heeft het college verzoeken gehad van burgemeesters van andere gemeenten - bijvoorbeeld naburige gemeenten – om asielopvang te realiseren in de gemeente Heusden, of om op andere manieren de asielopvang in die gemeenten te ondersteunen?

7) Verwacht het college dat de huidige regionale afspraken over de uitruil van AZC-opvang tegenover Oekraïne-opvang vol te houden zijn in de aankomende regionale gesprekken hierover?

8) Is het college bereid om actiever te zoeken naar vastgoed voor asielopvang waar het COA mee akkoord kan gaan (en waarom)?

9) Mocht Heusden in de nabije toekomst de aantallen asielzoekers moeten opvangen die volgens de Spreidingswet aan Heusden zijn toebedeeld (138), hoe zorgt het college voor

tijdige besluitvorming en voldoende participatie en uitleg, zodat raad en inwoners goed worden meegenomen in het proces en niet overvallen worden? Hoe zorgt het college voor draagvlak en hoe voorkomen we samen maatschappelijke onrust?

Als fractie houden wij graag zicht op dit belangrijke dossier. Niet alleen om dat wij waarde hechten aan het opvangen van mensen die gevlucht zijn voor oorlog, geweld en vervolging. Maar ook omdat wij tijdig informeren van inwoners en het participeren van inwoners hoog in het vaandel hebben staan. Tijdig participeren, informeren en voorbereiden kan juist eventuele onrust voorkomen.

Wij gaan hier samen met u graag verder het constructieve gesprek over aan, en we kijken uit naar uw reactie.

Namens de fractie GroenLinks-PvdA (binnenkort PRO) Heusden,

Rick Timmermans - Fractievoorzitter